

ת"פ 19702/11/16 - המאשימה - מדינת ישראל, באמצעות משטרת ישראל תביעות רמלה נגד ש"א

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 19702-11-16 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' ש"א (עציר)
בפני כבוד השופט הישם אבו שחאדה

בעניין: המאשימה - מדינת ישראל
באמצעות משטרת ישראל תביעות רמלה

נגד
הנאשם - ש"א
הובא באמצעות שב"ס

הכרעת דין

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר מייחס לו ביצוע עבירה של תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977.
2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 26.7.16 בשעה 05:30, או בסמוך לכך, בבית הסוהר "ניצן" במהלך ספירת אסירים, נכנס מפקד האגף נסראת מסאלחה (להלן: **נסראת**) מלווה בסמל האגף, אסי כיוף (להלן: **אסי**), לתאו של הנאשם והורה לו לקום מהמיטה ולעמוד לספירה.
3. הנאשם סירב ולאחר בקשות חוזרות ונשנות שלא נענו, ניגש נסראת אל הנאשם, אחז בכתפו והקימו על רגליו. הנאשם בתגובה הניף את ידו הימנית והיכה באמצעותה בפניו של נסראת. כתוצאה ממעשיו אלה, נסראת נפל ונחבל באפו, בגבה השמאלית וכן נשברו משקפיו. לאחר מכן, נסראת התיז גז מדמיע בפניו של הנאשם ועל אף שנפל, המשיך הנאשם להשתולל וגם בעט בנסראת ולא חדל ממעשיו עד אשר התערב אסי והרחיק את הנאשם ואזק אותו.

שאלת הכשירות לעמוד לדין

4. ביום 10.1.17, הנאשם הובא לבית המשפט בפני כבוד סגן הנשיאה, השופט עמי קובו (כתוארו דאז). בית המשפט הורה על מינוי סנגור לייצג את הנאשם מטעם הסנגוריה הציבורית וכן הורה על קבלת חוות דעת פסיכיאטרית על מנת שתיבחן שאלת כשירותו של הנאשם לעמוד לדין.

5. ביום 24.1.17 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית מטעם לשכת הפסיכיאטר המחוזי ובה תיאור של הרקע הפסיכיאטרי של נאשם. בעמוד 5 לחוות הדעת, נקבעו הדברים הבאים:

"על סמך בדיקותינו הקליניות, הסתכלות במהלך אשפוזו ולאחר עיון בחומר הרפואי פסיכיאטרי, המשפטי והמשטרי המצוי בדינו, הגעתי למסקנות הבאות:

1. הנבדק סובל מסכיזופרניה פרנואידית כרונית, הפרעת אישיות אנטי סוציאלית והתמכרות לסמים ותרופות הרגעה.

2. בעת ביצוע העבירה המיוחסת לו כעת, לא סבל מהחרפה פסיכוטית במצבו הנפשי, היה בהפוגה תרופתית חלקית. המעשה האלים כלפי עובד שב"ס, לא היה פועל יוצא של חוויותיו הפסיכוטיות, אלא בוצעה על רקע קווי אישיותו האנטי סוציאליים. התפרץ באלימות כאשר הופעל עליו לחץ מצד גורמי שב"ס שנועד לגרום לו לציית לנהלים. ידע להבדיל בין טוב לרע ובין מותר לאסור ביחס למעשהו, לכן אחראי לו.

3. כעת נמצא בהפוגה חלקית ממחלתו. במצבו הנפשי הנוכחי, מסוגל לעקוב אחר הליכי המשפט, להבין את מהות האשמה והעונש ולקבל סעד משפטי מסנגורו. לפיכך, כשיר לעמוד לדין.

4. לא זקוק להמשך אשפוז פסיכיאטרי. בעת ששחררו ממחלתו, יומלץ על המשך מעקב/טיפול פסיכיאטרי סדיר ותינתן תזכורת לגורמי שב"ס על קיום צו טיפול מרפאתי כפוי עבור המטופל".

רצונו של הנאשם לנהל את הגנתו בעצמו וללא סניגור

6. בדיון שהתקיים ביום 7.3.18, עורכת הדין גלית בש, שמונתה לייצג את הנאשם מטעם הסניגוריה הציבורית במחוז מרכז, הודיעה שהנאשם ניתק את הקשר עמה. משלא חודש הקשר על ידי הנאשם עם באת כוחו, גם בהמשך, ובהיעדר קיומו של אישור מסירה כדין, בדיון שהתקיים ביום 17.4.18 הורתי על התליית ההליכים בתיק. ב-3.5.18, המאשימה הגישה בקשה לחידוש ההליכים בתיק עקב כך שהנאשם

אותר ובהחלטתי מיום 6.5.18 נעתרתי לבקשה. בדיון שהתקיים ביום 5.6.18 במעמד הנאשם ובאת כוחו, הנאשם אמר את הדברים הבאים (פרוט' מיום 5.6.18, עמ' 16, ש' 21-23):

"אני לא מעוניין להיות מיוצג על ידי העורכת דין מאחר וזה חסר תועלת. אני מתכוון לייצג את עצמי בתיק הזה, אבקש לפטר את הסנגורית ואני אייצג את עצמי".

7. מיד לאחר מכן, באת כוח הנאשם, מסרה את חומר החקירה לידי של הנאשם (פרוט' מיום 5.6.18, עמ' 16 ש' 29). כמו כן, הדיון נקבע לשמיעת ראיות ליום 15.1.19 ועורכת הדין גלית בש והסנגוריה הציבורית שוחררו מהמשך ייצוגו של הנאשם.

8. לפי הפסיקה, בעת שנאשם מסרב להיות מיוצג על ידי סנגור מטעם הסנגוריה הציבורית ולא משתף פעולה עם הסנגורים שמתמנים עבורו וגם לא ממנה סנגור פרטי מטעמו, כפי שהיה במקרה שבפניי, אזי בית המשפט רשאי לנהל את המשפט ללא ייצוג, תוך הקפדה על זכויותיו הדיוניות של הנאשם (ע"פ 740/12 **מדינת ישראל נ' ברסקי** [פורסם בנבו] (21.7.14) פסקאות 21 - 24 לפסק דינו של כבוד השופט מלצר; ע"פ 8347/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (19.2.14) פסקה 3 להחלטתה של כבוד הרשמת ליאת בנמלך).

9. בית המשפט הקפיד על זכויותיו הדיוניות של הנאשם בכך שחומר החקירה נמסר לו באותו היום שבו ביקש לייצג את עצמו והוא 5.6.18. כמו כן, חומר החקירה נמסר לידי בשנית במועד ההוכחות שהתקיים ביום 15.1.19 והנאשם אישר שחומר החקירה כבר נמסר לו בעבר "ונמצא אצלי בראש", כלשונו (פרוט' מיום 15.1.19, עמ' 17 ש' 18 - 26).

דיון והכרעה

10. הנני קובע כי המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשם אכן ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום, וזאת לאור המשקל המצטבר של כל הראיות שלהלן:

א. ראשית, מעדותו של נסראת: נסראת העיד בבית המשפט והבהיר שהוא משרת כמנהל אגף בבית מעצר ניצן ובמועד האירוע מושא כתב האישום, בשעת הספירה, נכנס לתא שבו שהה הנאשם כחלק מהליך הספירה של האסירים. הנאשם שכב במיטה ולא עמד, וזאת בניגוד לנהלי שב"ס. נסראת ביקש מהנאשם לעמוד והנאשם סירב, המשיך לישון והתכסה בשמיכה. בתגובה, נסראת אחז בנאשם בידיו ועזר לו לעמוד וזאת על מנת לוודא שאין בעיה בריאותית שמונעת ממנו מלעמוד. מיד לאחר מכן, הנאשם חבט בנסראת במכת אגרוף בפניו ושניהם נפלו לרצפה. בהמשך, הנאשם בעט בנסראת ולכן האחרון נאלץ לקחת גז מדמיע על פניו ובהמשך אסי סייע לנסראת להשתלט על הנאשם. כתוצאה מכך, נגרמו לנסראת חבלות בפניו ונשברו משקפיו

(פרוט' מיום 15.1.19, עמ' 19 ש' 25 - עמ' 20 ש' 32).

ב. שנית, מעדותו של אסי: אסי העיד שתחילה נסראת נכנס לתוך התא והוא עמד מאחוריו. נסראת ביקש מהנאשם לקום, הנאשם סירב וכאשר נסראת אחז בכתפו על מנת להעמיד אותו ולוודא שאין בעיה רפואית שמונעת ממנו לעמוד, הנאשם נתן מכת אגרוף לכיוון פניו של נסראת, ובהמשך גם בעט בו ולכן נסראת התיז גז מדמיע לכיוון פניו של הנאשם. בנסיבות אלה, אסי סייע לנסראת להשתלט על הנאשם ולאזוק אותו (פרוט' מיום 15.1.19, עמ' 18 ש' 4 - עמ' 19 ש' 9).

ג. שלישית, תמונה ודו"ח חבלה: סוהר בשם אנוור סעד, ששימש כחובש בבית הסוהר, ערך דו"ח חבלה (ת/2) לגבי נסראת, וגם צילם את החבלות שעל פניו (ת/1). ראו גם את עדותו של אנוור סעד בפרוט' מיום 15.1.19, עמ' 24, ש' 6 - 23.

ד. רביעית, הודאתו של הנאשם: מהנאשם נגבו שתי אמרות חוץ ואשר בכל אחת מהן הודה בפה מלא בכך שנתן מכת אגרוף לנסראת, אך הכחיש שבעט בו. כמו כן, הנאשם ציין שהאגרוף הגיע לנסראת בעקבות כך שהאחרון ביקש ממנו לעמוד לספירה, בעוד שהנאשם אינו חייב לעמוד ואף לא היה יכול לעמוד עקב כך שנטל תרופות פסיכיאטריות (ת/3 ו-ת/4). אומנם הנאשם לא חתם על אמרות החוץ שלו, אך גובה האמרות, יצחק אבישר העיד שתוכן האמרה נרשם על פי מה שנאמר על ידי הנאשם בפניו. יתר על כן, בעדותו של הנאשם בבית המשפט הנאשם מסר גרסה דומה, ושגם לפיה הוא מודה בתקיפת נסראת (פרוט' מיום 15.1.19, עמ' 27 ש' 6 - 29).

11. למעשה, הנאשם טוען שהדרישה של נסראת ממנו לעמוד בעת הספירה, היתה שלא כדין ולכן קמה הצדקה מבחינתו לתת לו אגרוף. טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות. החובה שמוטלת על אסירים לעמוד בעת ספירת הבוקר בתוך התא ליד המיטה עולה בבירור מתוך פקודות שב"ס.

12. בסעיף 4(א) לפקודת נציבות של שירות בתי הסוהר שמספרה 04.10.00 ואשר עניינה "ספירת אסירים" (בתוקף מיום 1.5.02 ותאריך עדכון אחרון 3.6.09) (ת/7) נקבע כדלקמן:

" בעת ספירת בוקר, צהריים (מתייחס רק לאסירים הנמצאים בתא בעת הספירה) ולילה יעמדו האסירים ליד מיטותיהם ולא ימצאו במקום אחר לרבות שירותים ומקלחת."

(ההדגשה שלי ה'א'ש')

13. כמו כן, בפקודה מקומית מספר 70 ששייכת לבית מעצר מגן - ניצן מחודש נובמבר 2015 (6/ת) נקבע בפרק ג', סעיף 1, כדלקמן:

"הספירה תבוצע עפ"י העיקרון שכל אסיר/עצור שנספר נראה ונצפה בעין באופן פיזי. אין לאפשר עמידה על מיטה עליונה, כל אסירי התא יעמדו ליד המיטות."

(ההדגשה שלי ה'א'ש')

14. יתר על כן, הנני קובע כי האחיזה של נסראת בנאשם על מנת להעמידו, הכל לפי נהלי שב"ס, הייתה כדין. נזכיר כאן את הוראות תקנה 20 לתקנות בתי הסוהר תשל"ח - 1978, אשר מורה כדלקמן:

"רשאי סוהר להשתמש בכל האמצעים הסבירים, כולל שימוש בכוח להשלטת הסדר הטוב, להגנתו של סוהר או אסיר ולמניעת בריחתו של אסיר."

(ההדגשה שלי ה'א'ש')

15. הנאשם טען שקיים מחדל חקירה מעצם כך שלא הובאו מצלמות האבטחה מתוך התא. לאור הודאתו של הנאשם בתקיפתו של נסראת, כפי שהוסבר לעיל, נופלת מאליה הטענה שיש להביא את הסרטון מתוך מצלמות האבטחה על מנת להוכיח את חפותו. מכל מקום, ומעבר לנדרש, יש לציין שנערך מזכר על ידי השוטר יצחק אבישר ואשר לפיו ערך בירור עם "קמב"ץ ניצן/ מגן" ונמסר לו שאין מצלמות בתא ולכן האירוע מושא כתב האישום איננו מתועד בסרטון אבטחה. בנוסף, נמסר לו כי "כעיקרון התאים לא מצולמים" (5/ת).

16. לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של תקיפת עובד ציבור לפי סעיף 382א(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה והודעה היום י"ח אדר ב' תשע"ט, 25/03/2019, במעמד הנאשם.